

Jak minimalizovat nálezová rizika při zacházení s inseminačními dávkami skotu

Sperma může být zdrojem bakteriálních a virových nálezů. Inseminační dávky skotu mohou být zdrojem nálezů, které mohou způsobit zhoršení nálezové i ekonomické situace v chovu. Je nezbytné pořizovat inseminační dávky pouze z prověřených chovů, od prověřených zvířat ze schválených zařízení.

Co je bezpečná inseminační dávka?

- Bezpečná inseminační dávka je taková, která je vyprodukovaná zdravým zvířetem ve schváleném plemenářském zařízení, kde je veterinárním dozorem garantovaná bezpečnost inseminační dávky z nálezového hlediska.
- Nakupujete-li inseminační dávky ze zemí EU, musí být jejich producenti na oficiálním seznamu schválených plemenářských zařízení:
https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals/approved-establishments_en.
- Pouze legální cestou vyprodukované, skladované a obchodované inseminační dávky, plně pod veterinární kontrolou, jsou bezpečné z nálezového hlediska.

Co minimalizuje nálezová rizika při produkci a manipulaci se spermatem?

- Sperma během odběru, ošetření a skladování nesmí přijít do styku se spermatem pocházejícím od plemeníků z jiných inseminačních stanic.
- V inseminační stanici nesmí být zpracováváno sperma odebrané v neschváleném zařízení.
- Pokud je v inseminační stanici hodnoceno a upravováno sperma odebrané v jiné schválené inseminační stanici, musí být zpracováno v jiné době a s použitím jiných pomůcek, než se používají pro úpravu vlastního spermatu.
- Každá jednotlivá dávka spermatu je označena datem odběru, plemenem a číslem býka, veterinárním schvalovacím číslem inseminační stanice.
- Inseminační dávky jsou skladovány v samostatných kontejnerech.
- Mrazící prostředek lze použít pouze jednorázově.
- Všechny pomůcky přicházející do styku s dárcovským zvířetem nebo se spermatem jsou dezinfikovány/sterilizovány před každým použitím (s výjimkou nástrojů na jedno použití).
- Nádoby pro skladování a přepravu inseminačních dávek jsou dezinfikovány/sterilizovány před každým plněním.
- Personál inseminační stanice je odborně způsobilý.
- Podmínky schválení jsou pravidelně kontrolovány úředním veterinárním lékařem.

Jaké jsou veterinární požadavky na býky v inseminačních stanicích?

1. Všichni býci jsou během 28 dnů před zahájením karantény vyšetřeni na:

- tuberkulózu skotu;
- brucelózu skotu;
- enzootickou leukózu skotu;
- infekční rinotracheitidu skotu (IBR) – *pokud nepochází z hospodářství prostého*;
- bovinní virovou diarrhoeu.

2. Všichni býci jsou v období 28denní karantény vyšetřeni na:

- brucelózu skotu;
- infekční rinotracheitidu skotu (IBR);
- bovinní virovou diarrhoeu;
- kamylobakteriálu (Campylobacter fetus ssp. venerealis);
- trichomonádovou nákazu (Trichomonas foetus).

3. Všichni býci v inseminační stanici jsou 1× ročně povinně vyšetřeni na:

- tuberkulózu skotu;
- brucelózu skotu;
- enzootickou leukózu skotu;
- infekční rinotracheitidu skotu (IBR);
- bovinní virovou diarrhoeu – *vyšetření na protilátky u séronegativních býků, vyšetření na přítomnost viru u sérologicky pozitivních býků*;
- kamylobakteriálu (Campylobacter fetus ssp. venerealis);
- trichomonádovou nákazu (Trichomonas foetus).

4. Chovatel má povinnost hlásit nákazy zvířat (skotu) uvedené v příloze E (I) směrnice Rady 64/432/EHS, o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř EU:

- slintavku a kulhavku;
- vzteklinu;
- tuberkulózu;
- brucelózu;
- plicní nákazu skotu;
- enzootickou leukózu skotu;
- sněť slezinnou.

Jaká jsou pravidla pro přesun inseminační dávky mezi státy EU?

Každá zásilka spermatu musí být doprovázena veterinárním osvědčením (TRACES), potvrzeným úředním veterinárním lékařem příslušným pro plemenářské zařízení.

Vzory veterinárních osvědčení jsou k dispozici na webu Státní veterinární správy:

<https://www.svscr.cz/obchodovani-s-veterinarnim-zbozím/osvedceni-v-ramci-eu/zvirata-sperma-vajicka-embrya-traces/>.